

KOD _____

Delprov I	Poäng:	G/U:
Delprov II – läkemedelsberäkning		G/U:

Didrik Davidsson**Totalt 17 frågor, maximalt 25 poäng inkl. en fråga om läkemedelsberäkning (fråga 14)**

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.

Didrik Davidsson 49 år, är ensamstående och har en 22-årig dotter som heter Emma. Didrik arbetar som controller, vilket han upplever som ett givande men stressigt jobb. Kvällen innan nyårsafton får Didrik ont i magen med smärtfokus under höger revbensbåge med utstrålning utåt ryggen. Han ringer efter sin dotter som skyndar sig dit. Hon ser att Didrik ligger ihopkrupen i soffan och är alldeles kallsvettig. Hon ringer genast efter ambulans.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I AMBULANSEN

Ni har fått larm om en 49-årig man med oklara buksmärter. Du och din kollega kommer in i Didriks lägenhet, hälsar på Didrik och dottern och påbörjar snabbt bedömning enligt A-E-metoden. Du kontrollerar vitala parametrar och börjar med A (Airway) och fortsätter sedan att kontrollera B (Breathing) och C (Circulation).

1. Ange nedan 2 kontroller per område, vilka ingår i den akuta bedömningen av Didrik. (0,5p/kontroll) (2p)

Breathing	1	
	2	
Circulation	1	
	2	

KOD

Didrik Davidsson 49 år, är ensamstående och har en 22-årig dotter som heter Emma. På kvällen innan nyårsafton får Didrik akut ont i magen med fokus under höger revbensbåge och med utstrålning på höger sida utåt ryggen. Dottern ringer efter ambulans. Du kontrollerar vitala parametrar och börjar med A (Airway) och fortsätter sedan att kontrollera B (Breathing) och C (Circulation).

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I AMBULANSEN

Du fortsätter att kontrollera de vitala parametrarna utifrån A-E och är nu på D (Disability) vilket innebär en bedömning av Didriks medvetandegrad för att dokumentera en helhetsbild av hans tillstånd.

2. Ange 1 skattningsskala som du kan använda för att bedöma Didriks medvetandegrad utifrån D. (1p)

--

Didrik får åka ambulans in till akutmottagningen och är mycket smärtpåverkad. Du administrerar syrgas via näsgrimma och ska anlägga en perifer venkateter (PVK) för att kunna ge smärtstillande injektion. Du har svårt att lokalisera Didriks vener. Du stasar med blodtrycksmanschett och uppmantrar Didrik att göra pumprörelser med armen, men det är fortfarande svårt att hitta venerna.

3. Ange 2 åtgärder du kan vidta för att Didriks vener ska framträda tydligare när du skall sätta PVK, förutom att stasa med blodtrycksmanschett och uppmana Didrik att göra pumprörelser med handen. (0,5p/åtgärd) (1p)

1	
2	

KOD _____

Didrik är 49 år, tidigare frisk och har fått akuta buksmärter med fokus under höger revbensbåge. Han har nu med hjälp av sin dotter tillkallat ambulans och ni vårdar honom i ambulansen. För att kontrollera medvetandegraden så använder du en skattningsskala. När du ska anlägga PVK märker du att det är svårt att se Didriks vener och gör adekvata åtgärder för att de ska synas bättre.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I AMBULANSEN

Ni anländer 15 minuter senare till sjukhuset och du rapporterar över enligt SBAR vad som hänt till mottagande sjuksköterska på akuten. Du börjar rapporten med att presentera dig med namn, titel och enhet.

4. **Ange 1 förslag per bokstav om vad som kan ingå när du rapporterar över Didrik med stöd av SBAR, förutom att presentera dig och ange patientens namn och personnummer. (0,5p/förslag) (2p) (endast förklaring vad bokstäverna betyder ger inte poäng)**

S	
B	
A	
R	

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Du tar emot Didrik som är vid medvetande och jämrar sig av smärta. Efter att ha presenterat dig, kontrollerar du vitala parametrar och administrerar syrgas enligt ordination. Du bestämmer dig också för att göra en smärtanalys.

5. **Ange 4 frågor som du ställer till Didrik som ingår i smärtanalys utöver smärtans intensitet och lokalisation? (0,5p/förslag) (2p)**

1	
2	
3	
4	

KOD _____

Didrik är 49 år, tidigare frisk och har nu akuta buksmärter med fokus under höger revbensbåge och utstrålning utåt ryggen. Han har anlänt till sjukhuset via ambulans och du vårdar honom på akutmottagningen. Du rapporterar enligt SBAR. Didrik är mycket smärtpåverkad och får syrgas. Du genomför en smärtanalys.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Jourhavande kirurg har ännu inte anlänt. Du lyssnar på lungorna och tar ett EKG för att utesluta hjärtproblematik och fortsätter att undersöka Didrik för att få mer information om hans akuta oklara buksmärter. Du mäter hans temperatur för att undersöka om det finns tecken på inflammation eller infektion och därefter inspekterar du buken. Detta gör du för att se om den är synligt uppdriven/svullen och om hudstatus är normalt.

6. ***Ge förslag på vilka tecken du letar efter och vad du iakttar, när du auskulterar och palperar Didriks buk för att bedöma hans bukstatus. Ge 2 förslag för varje område (0,5p/förslag) (2p)***

<i>Ange 2 tecken som du letar efter när du auskulterar Didriks buk.</i>	1	
	2	
<i>Ange 2 tecken som du letar efter när du palperar Didriks buk.</i>	1	
	2	

När läkaren tagit del av dina observationer och bedömt Didriks tillstånd tas beslutet att han ska läggas in för observation på vårdavdelning och genomgå fortsatta undersökningar av buken och blodprovstagning. Du rapporterar över vad som hänt Didrik till den kirurgiska vårdavdelningen.

KOD _____

Didrik är 49 år, tidigare frisk och har nu akuta buksmärter med fokus under höger revbensbåge och utstrålning utåt ryggen. I väntan på läkaren inspekterar, auskulterar och palperar du buken. Du rapporterar över till ansvarig sjuksköterska på kirurgavdelningen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KIRURGISK VÅRDAVDELNING

Didrik skrivs in med diagnosen "oklara buksmärter" och ska genomgå ytterligare undersökningar. Ultraljud visar att Didrik har gallstenar som orsakat akut kolecystit. På rondan frågar en AT-läkare om du iakttagit tecken på ikterus vilket du säger att du inte har. Du handleder sjuksköterskestudenten Maria som ber dig berätta mer om ikterus.

7. Vilket blodprov indikerar att Didrik har ikterus? (1p)

--

8. Besvara nedanstående frågor. (0,5p/förslag) (2p).

Ange 2 möjliga orsaker till att Didrik kan ha obstruktiv ikterus, <u>förutom gallstenar.</u>	1	
	2	
Ange 2 symtom som kan tyda på att Didrik har obstruktiv ikterus.	1	
	2	

Nästa dag genomgår Didrik en kolecystektomi som blev komplicerad. Du hämtar honom på uppvakningsavdelningen. Han har smärtbehandling via en epiduralkateter (EDA) och har KAD men inget dränage. Tillbaka på vårdavdelningen bedömer du hans status. Du kontrollerar också att EDA-katetern är märkt enligt anvisningar och att smärtpumpens inställningar överensstämmer med ordinationen. Dessutom kontrolleras ordinerat läkemedel, läkemedelsförbrukning och mängden kvarvarande läkemedel.

9. Ange 4 kontroller du gör för att utvärdera Didriks epidurala smärtbehandling utöver allmäntillstånd och medvetandegrad. (0,5p/kontroll) (2p)

1	
2	
3	
4	

KOD _____

Didrik har drabbats av akut kolecystit på grund av gallsten. Du tar blodprov för att kontrollera om det förekommer obstruktiv ikterus som kan bero på flera orsaker. Du handleder sjuksköterskestudenten Maria och berättar om symtom på obstruktiv ikterus. Didrik opereras med en kolecystektomi. Postoperativt utvärderar du den epidurala smärtbehandlingen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KIRURGISK VÅRDAVDELNING

Du fortsätter dina kontroller av Didrik för att bilda dig en uppfattning om hans postoperativa status. Didrik är fortfarande medtagen efter operationen. Blodtrycket mäter du till 100/55 mmHg och han har en regelbunden puls på 102 slag/minut. Sjuksköterskestudenten Maria undrar varför hans blodtryck är så lågt.

10. Ange 2 troliga orsaker till varför Didrik kan ha lågt blodtryck postoperativt. (0,5p/orsak) (1p)

1	
2	

Du berättar för sjuksköterskestudenten Maria att det är en viktig uppgift för sjuksköterskan på en kirurgavdelning att vara uppmärksam på postoperativt illamående. Du diskuterar med Maria vilka negativa effekter postoperativt illamående skulle kunna medföra för Didrik.

11. Ange 4 negativa effekter som postoperativt illamående och kräkningar kan medföra för Didrik, förutom förlängd vårdtid, minskat välbefinnande och ökad obehagskänsla. (0,5p/effekt) (2p)

1	
2	
3	
4	

12. Ange 2 postoperativa kontroller du utför på Didrik och som du dokumenterar under sökordet Hud, förutom huden vid infarter och tecken på decubitus. (0,5p/kontroll) (1p)

1	
2	

KOD _____

Didrik har opererats med en kolecystektomi och är nu åter på vårdavdelningen med smärtlindring via en EDA. Du diskuterar med studenten Maria orsaker till Didriks låga blodtryck och risker som postoperativt illamående kan medföra. Du kontrollerar huden och dokumenterar därefter under sökordet "Hud".

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KIRURGISK VÅRDAVDELNING

Infusion Ringeracetat® administreras via den PVK som Didrik har placerad på vänster handrygg. Sjuksköterskestudenten Maria läser på om perifer venkateter och skötsel av den i Vårdhandboken.

13. Sätt kryss i rutan med rätt påstående. (0,5p/svar) (3p)

<i>Vilken är den vanligaste komplikationen till PVK?</i>	<i>Blödning</i>	<i>Tromboflebit</i>	<i>Infektion</i>
<i>Vilken placering av en PVK bör undvikas?</i>	<i>På handryggen</i>	<i>I underarmen</i>	<i>I armvecket</i>
<i>En PVK ska fixeras noga och förbandet märkas. Vad ska dokumenteras på förbandet?</i>	<i>Patientens namn, datum för PVK-inläggning</i>	<i>Datum - klockslag för PVK-inläggning samt signatur</i>	<i>Avdelning, datum, signatur</i>
<i>Vilken av följande åtgärder kan bidra till att förebygga tromboflebit?</i>	<i>Desinfektera insticksstället dagligen</i>	<i>Välja så liten PVK som möjligt</i>	<i>Fixera med ett tätt förband</i>
<i>Vilka är de tidigaste symptomen på tromboflebit?</i>	<i>Rödfärgad palpabel sträng i kärlet</i>	<i>Svullnad och läckage av infusionen</i>	<i>Rodnad och ömhet</i>
<i>Hur ofta rekommenderas byte av PVK enligt vårdhandboken?</i>	<i>Varje dygn</i>	<i>Var tredje dygn</i>	<i>Varje vecka.</i>

*14. Besvara nedanstående frågor om läkemedelsberäkning. (rätt svar = godkänt)

Didrik är fortfarande fastande och du får en ordination på att administrera 1000 ml infusion Glukos 50 mg/ml buffrad. Infusionen ska administreras med infusionspump, 4 ml/minut.

Glukos 50 mg/ml buffrad

Infusionsvätska, lösning 50 mg/ml

Glukoslösning för initial rehydrering och vätskeunderhåll

Aktiv substans Glukos

<i>Du startar infusionen enligt ordinationen klockan 08.00. När ska infusionen vara avslutad? Ange exakt klockslag.</i>	
<i>Klockan 09.30 går infusionen subcutant. Hur många ml av infusionen har administrerats när den avbryts?</i>	

KOD _____

Didrik är 49 år, har opererats med en kolecystektomi. Han har en pågående smärtlindring via EDA. Han har också en KAD. Didrik har PVK med intravenös infusion som går subcutant och därför avbryts. Maria läser på om skötsel av PVK och om hur tromboflebit kan förebyggas.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KIRURGISK VÅRDAVDELNING

Du arbetar ett kvällspass och får rapport om Didrik. Han har nu vårdats två dygn på sjukhuset. Du får rapport om att hans EDA avvecklades igår och att han nu är insatt på peroral smärtlindring. Didriks KAD avlägsnades klockan 08.00 i morse.

När du kommer in till Didrik för att kontrollera om han kan urinera säger Didrik att han känner sig frusen. Du kontrollerar kroppstemperaturen som visar på 38.7°C

15. Ange 2 möjliga orsaker till att Didrik har fått feber? (0,5p/orsak) (1 p)

1	
2	

16. Ange 2 venprover som är vanliga markörer för att ge svar på om Didrik har en infektion. (0,5p/prov) (1p)

1	
2	

Du vill försäkra dig om att Didrik inte har sepsis.

17. Ange 2 symtom/tecken som kan tyda på sepsis utöver snabb puls, frossa och påverkat allmäntillstånd. (0,5p/tecken) (1 p)

1	
2	

Efter några dagars behandling och vård skrivs Didrik hem och kan återgå till arbetet efter en kortare sjukskrivningstid.